Voordracht voor de College vergadering van 23 juni 2026

Portefeuille: Gemeentesecretaris

Agendapunt: B12

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van een intern onderzoeksrapport

Het college van burgemeester en wethouders besluit

Ad 1. Kennisnemen van het onderzoek misbruik van (persoons)gegevens, een audit naar de beveiligingsmaatregelen bij gebruik van BRP-gegevens, inclusief de managementreactie.

Ad 2. Instemmen met het opleggen van geheimhouding op het onderzoeksrapport op grond van artikel 87 Gemeentewet, in samenhang met 5.1, tweede lid, onder h, van de Wet open overheid (Woo), ter bescherming van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage, voor de duur van 5 jaar, te rekenen vanaf de datum van dit besluit, 23 juni 2031.

Kernboodschap

Het Gemeentelijk Managementteam (GMT) heeft opdracht gegeven om een vervolgonderzoek uit te voeren naar de risicos van misbruik van vertrouwelijke gegevens binnen de gemeentelijke organisatie. Het onderzoek geeft inzicht in de beheersing van het risico op misbruik van persoonsgegevens uit de BRP, door te beoordelen of de aanwezige beheersmaatregelen het risico voldoende afdekken. In de managementreactie wordt weergegeven welke vervolgstappen n.a.v. de onderzoeksresultaten worden genomen.

Bestuurlijke achtergrond

nv.t.

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid, onder a Gemeentewet

Artikel 87 Gemeentewet,

Art. 5.1, tweede lid, onder h, van de Wet open overheid

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennisnemen van het onderzoek misbruik van (persoons)gegevens, een audit naar de beveiligingsmaatregelen bij gebruik van BRP-gegevens, inclusief de managementreactie.

Het Gemeentelijk Managementteam (GMT) heeft opdracht gegeven om een vervolgonderzoek uit te voeren naar de risicos van misbruik van vertrouwelijke gegevens binnen de gemeentelijke organisatie. Deze opdracht is gebaseerd op twee aanleidingen, te weten de uitvoering van

aanbevelingen uit het beleidsonderzoek naar corruptie uit 2024 en n.a.v. twee incidenten waarbij gegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) zijn gelekt naar het criminele circuit.

De doelstelling van het onderzoek is inzicht bieden in de beheersing van het risico op misbruik van persoonsgegevens uit de BRP, door te beoordelen of de aanwezige beheersmaatregelen het risico voldoende afdekken. Het onderzoek - in de vorm van een audit heeft gedrags- en cultuurfactoren (soft controls) binnen de organisatie in kaart gebracht. Vervolgens is verder onderzoek gedaan naar hard controls en is een verdieping aangebracht in de analyse van soft controls.

De hoofdvraag binnen het onderzoek is: Wordt het risico op misbruik van persoonsgegevens vanuit de BRP in voldoende mate beheerst en welke lessen kunnen worden getrokken om de bescherming van persoonsgegevens verder te verbeteren? Het onderzoek is bijgevoegd in de geheime bijlage.

N.a.v. de bevindingen zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd: Inrichten van toezicht op BRP-raadplegingen en invulling geven aan technische en organisatorische randvoorwaarden en versterken van interne communicatie over gewenst gedrag bij het werken met BRP-gegevens.

In de managementreactie geeft het GMT aan dat zij (h)erkent dat het risico op misbruik van persoonsgegevens uit de BRP onvoldoende wordt beheerst: *Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het uitgevoerde onderzoek naar de risicos van misbruik van persoonsgegevens uit de Basisregistratie Personen (BRP) en de conclusies en aanbevelingen die hieruit voortvloeien. Het waarborgen van de privacy en veiligheid van persoonsgegevens is een kerntaak van onze organisatie en een verantwoordelijkheid die wij zeer serieus nemen.*

Wij nemen de conclusie dat het risico op het misbruik van persoonsgegevens uit de BRP op dit moment onvoldoende wordt beheerst ter harte. Het rapport maakt duidelijk dat zowel een versterking van de hard controls, als een stevige impuls van de soft contols noodzakelijk zijn om de risicos te kunnen beheersen. Het gaat hierbij om het inzetten van technische beperkingen en actieve monitoring aan de ene kant. En aan de andere kant het doorontwikkelen van een cultuur waarin goed, passend en adequaat gebruik van BRP de daarbij passende aandacht krijgt en goed gedrag maximaal beloond en bevorderd kan worden. Dit is een samenspel waarbij rekening wordt gehouden met privacyrechten van medewerker terwijl tegelijkertijd hun professionaliteit wordt bevorderd. Hierbij dient er een balans te zijn tussen het werken vanuit vertrouwen, het zo optimaal mogelijk inrichten van hard- en softcontrols en de uitvoerbaarheid van reguliere werkzaamheden bij de directies. Dit vraagt regie op het geheel van opvolgingen in een integrale samenhangende aanpak.

Op basis van de drie hoofdbevindingen (gebrekkig toezicht op raadplegingen van BRP-gegevens, onvoldoende waarborging van integer gebruik BRP-gegevens en te ruime toegang tot BRP-gegevens) zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

1 Inrichten van toezicht op BRP-raadplegingen

2 Invulling geven aan technische en organisatorische randvoorwaarden

3 Versterken van interne communicatie over gewenst gedrag bij het werken met BRP-gegevens

De opvolging van de hoofdbevindingen worden vanuit een werkgroep, onder leiding van de CIO, verder opgepakt:

- *Er is een verkenning gestart om de randvoorwaarden voor succesvolle implementatie van logging en monitoring (het actief en preventief volgen en analyseren van processen, systemen of gegevens om mogelijke problemen of afwijkingen vroegtijdig te signaleren) in kaart te brengen. Hieruit volgt een advies voor implementatie. Dit wordt in oktober verwacht.*

Actiehouder: BI

- *Versterking van de hard controls dient hand in hand te gaan met uitwerking van de benodigde soft controls om bewustwording te vergroten, bijv. d.m.v. training en ondersteuning en betrekken van leidinggevenden. Onder regie van de CIO wordt een plan van aanpak opstelt voor opvolging van de aanbevelingen. De t.b.v. de audit ingestelde klankbordgroep (BI, DJZ, Data, WPI, Dienstverlening en Belastingen), kan voor afstemming en toetsing ook in deze fase worden betrokken. De klankbordgroep kan nog worden aangevuld met een adviseur vanuit de clusterstaf Bedrijfsvoering.*

Actiehouder: CIO, deadline 1 juli 2026

Opvolging van de aanbevelingen uit de audit worden opgepakt door een werkgroep onder leiding van de CIO.

Ad 2. Instemmen met het opleggen van geheimhouding op het onderzoeksrapport op grond van artikel 87, in samenhang met 5.1, tweede lid, onder h, van de Wet open overheid (Woo), ter bescherming van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage, voor de duur van 5 jaar, te rekenen vanaf de datum van dit besluit, 23 juni 2031.

Duurzaamheid

Niet van toepassing, betreft een interne rapportage.

Participatie

Geen participatie, betreft een over interne aangelegenheid.

Financiële onderbouwing

Geen financiële gevolgen.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-035575	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-035577	GEHEIM - Auditrapport BRP - met geheimstempel.pdf (pdf)
AD2026-035579	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten